C/2025/3993

20.8.2025

# DOPORUČENÍ RADY,

## ze dne 8. července 2025,

## k hospodářské a sociální politice, politice zaměstnanosti a strukturální a rozpočtové politice Nizozemska

(C/2025/3993)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 121 odst. 2 a čl. 148 odst. 4 této smlouvy,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1263 ze dne 29. dubna 2024 o účinné koordinaci hospodářských politik a mnohostranném rozpočtovém dohledu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a zejména na čl. 3 odst. 3 uvedeného nařízení,

s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1176/2011 ze dne 16. listopadu 2011 o prevenci a nápravě makroekonomické nerovnováhy ([2]), a zejména na čl. 6 odst. 1 uvedeného nařízení,

S ohledem na doporučení Evropské komise,

s ohledem na usnesení Evropského parlamentu, s ohledem na závěry Evropské rady,

s ohledem na stanovisko Výboru pro zaměstnanost,

s ohledem na stanovisko Hospodářského a finančního výboru,

s ohledem na stanovisko Výboru pro sociální ochranu, s ohledem na stanovisko Výboru pro hospodářskou politiku,

vzhledem k těmto důvodům:

### Obecná východiska

(1) Nařízení (EU) 2024/1263, které vstoupilo v platnost dne 30. dubna 2024, stanoví cíle rámce správy ekonomických záležitostí, jehož účelem je podporovat zdravé a udržitelné veřejné finance, udržitelný a inkluzivní růst a odolnost prostřednictvím reforem a investic a předcházet nadměrným schodkům veřejných financí. Nařízení stanoví, že Rada a Komise vykonávají mnohostranný dohled v rámci evropského semestru v souladu s cíli a požadavky stanovenými v SFEU. Evropský semestr zahrnuje zejména definování doporučení pro jednotlivé země a dohled nad jejich prováděním. Nařízení rovněž podporuje odpovědnost členských států za fiskální politiku a klade důraz na její střednědobé zaměření v kombinaci s účinnějším a soudržnějším prosazováním. Každý členský stát musí Radě a Komisi předložit národní střednědobý fiskálně-strukturální plán obsahující jeho fiskální, reformní a investiční závazky, který v závislosti na délce volebního období v daném členském státě pokrývá období čtyř nebo pěti let. Dráha čistých výdajů ([3]) v těchto plánech musí být v souladu s požadavky uvedeného nařízení, včetně požadavku na to, aby byl veřejný dluh do konce období korekce uveden na věrohodně sestupnou dráhu nebo aby na této dráze setrval anebo aby zůstal na obezřetné úrovni pod hodnotou 60 % hrubého domácího produktu (HDP) a aby se schodek veřejných financí ve střednědobém horizontu snížil pod referenční hodnotu 3 % HDP stanovenou ve Smlouvě nebo se pod ní udržel. Pokud se členský stát zaváže k příslušnému souboru reforem a investic v souladu s kritérii stanovenými v uvedeném nařízení, může být období korekce prodlouženo, a to nejvýše o tři roky.

([1]) Úř. věst. L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Úř. věst. L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Čisté výdaje ve smyslu čl. 2 bodu 2 nařízení (EU) 2024/1263: „čistými výdaji“ se rozumí veřejné výdaje očištěné o i) úrokové výdaje; ii) diskreční opatření na straně příjmů; iii) výdaje na programy Unie, které jsou plně kompenzovány příjmy z fondů Unie; iv) vnitrostátní výdaje na spolufinancování programů financovaných Unií; v) cyklické prvky výdajů na dávky v nezaměstnanosti a vi) jednorázová a jiná dočasná opatření.

(2) Dne 19. února 2021 vstoupilo v platnost nařízení Evropského parlamentu a Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ([4]), kterým byl zřízen Nástroj pro oživení a odolnost. Nástroj pro oživení a odolnost poskytuje členským státům finanční podporu na provádění reforem a investic, a přináší tedy fiskální impuls financovaný Unií. V souladu s prioritami evropského semestru pro koordinaci hospodářských politik podporuje hospodářské a sociální oživení a stimuluje udržitelné reformy a investice, zejména za účelem podpory zelené a digitální transformace a zvýšení odolnosti ekonomik členských států. Také pomáhá posílit veřejné finance, podnítit hospodářský růst a tvorbu pracovních míst ve střednědobém a dlouhodobém výhledu, zlepšit územní soudržnost v rámci Unie a podpořit setrvalé provádění evropského pilíře sociálních práv.

(3) Nařízení Evropského parlamentu a Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ([5]) (dále jen „nařízení REPowerEU“) přijaté dne 27. února 2023 má za cíl ukončit závislost Unie na dovozu fosilních paliv z Ruska. To pomůže dosáhnout energetické bezpečnosti a diverzifikovat dodávky energií v Unii a vede k širšímu využívání obnovitelných zdrojů energie, ke zvýšení kapacity pro ukládání energie a ke zlepšení energetické účinnosti. Nizozemsko doplnilo do svého národního plánu pro oživení a odolnost kapitolu REPowerEU za účelem financování klíčových reforem a investic, jež pomohou dosáhnout cílů plánu REPowerEU.

(4) Dne 8. července 2022 předložilo Nizozemsko Komisi v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení (EU) 2021/241 svůj národní plán pro oživení a odolnost. Komise podle článku 19 uvedeného nařízení posoudila relevanci, účinnost, efektivnost a ucelenost tohoto plánu v souladu s pokyny pro posuzování stanovenými v příloze V. Dne 4. října 2022 přijala Rada prováděcí rozhodnutí o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Nizozemska ([6]), které bylo dne 17. října 2023 změněno podle čl. 18 odst. 2 za účelem aktualizace maximálního finančního příspěvku na nevratnou finanční podporu a za účelem začlenění kapitoly REPowerEU ([7]). Toto prováděcí rozhodnutí Rady bylo dne 17. října 2023 a znovu 5. listopadu 2024 změněno ([8]). Poslední revize prováděcího rozhodnutí Rady byla přijata dne 13. května 2025. Uvolnění splátek je podmíněno přijetím rozhodnutí Komise v souladu s čl. 24 odst. 5, v němž se stanoví, že Nizozemsko uspokojivě splnilo příslušné milníky a cíle stanovené v prováděcím rozhodnutí Rady. Podmínkou uspokojivého splnění je rovněž absence zvratu u dříve dosažených milníků a cílů, pokud jde o tutéž reformu nebo investici.

(5) Dne 21. ledna 2025 přijala Rada na doporučení Komise doporučení, kterým stanoví dráhu čistých výdajů Nizozemska ([9]). Plán byl předložen v souladu s článkem 11 a čl. 36 odst. 1 písm. a) nařízení (EU) 2024/1263, vztahuje se na roky 2025–2028 a zahrnuje postup fiskální korekce rozložený do čtyř let.

(6) Dne 26. listopadu 2024 Komise přijala stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Nizozemska na rok 2025. Téhož dne přijala Komise na základě nařízení (EU) č. 1176/2011 také zprávu mechanismu varování na rok 2025, ve které je Nizozemsko uvedeno mezi členskými státy, u nichž bude zapotřebí hloubkový přezkum. Komise rovněž přijala doporučení pro doporučení Rady týkající se hospodářské politiky eurozóny, jakož i návrh společné zprávy o zaměstnanosti 2025, která analyzuje provádění hlavních směrů politik zaměstnanosti a zásad evropského pilíře sociálních práv. Rada přijala doporučení týkající se hospodářské politiky eurozóny ([10]) dne 13. května 2025 a společnou zprávu o zaměstnanosti dne 10. března 2025.

([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/241 ze dne 12. února 2021, kterým se zřizuje Nástroj pro oživení a odolnost (Úř. věst. L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([5]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2023/435 ze dne 27. února 2023, kterým se mění nařízení (EU) 2021/241, pokud jde o kapitoly REPowerEU v plánech pro oživení a odolnost, a nařízení (EU) č. 1303/2013, (EU) 2021/1060 a (EU) 2021/1755 a směrnice 2003/87/ES (Úř. věst. L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([6]) Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 4. října 2022 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Nizozemska (dokumenty ST 12275/22 INIT, ST 12275/22 INIT ADD 1).

([7]) Prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 17. října 2023, kterým se mění prováděcí rozhodnutí Rady ze dne 4. října 2022 o schválení posouzení plánu pro oživení a odolnost Nizozemska (dokumenty ST 13613/1/23, 13613/23 REV 1, ST 13613/1/23 ADD1 REV1).

([8]) Dokumenty ST 13789/24 INIT, ST 13789/24 ADD 1 REV 1.

([9]) Doporučení Rady, ze dne 21. ledna 2025, kterým se stanoví dráha čistých výdajů Nizozemska (Úř. věst. C, C/2025/648, 10.2.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/648/oj).

([10]) Doporučení Rady ze dne 13. května 2025 týkající se hospodářské politiky eurozóny (Úř. věst. C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

(7) Dne 29. ledna 2025 Komise zveřejnila Kompas konkurenceschopnosti, strategický rámec, jehož cílem je posílit globální konkurenceschopnost EU v příštích pěti letech. Stanoví tři transformační požadavky udržitelného hospodářského růstu: i) inovace; ii) dekarbonizace a konkurenceschopnost a iii) bezpečnost. Za účelem odstranění rozdílů v oblasti inovací si EU klade za cíl prosazovat průmyslové inovace, podporovat růst startupů prostřednictvím iniciativ, jako je Strategie EU pro startupy a scaleupy, a urychlit zavádění pokročilých technologií, jako je umělá inteligence a kvantová výpočetní technika. V zájmu dosažení zelenějšího hospodářství Komise předložila komplexní Akční plán pro cenově dostupnou energii a Dohodu o čistém průmyslu, které zajistí, aby přechod na čistou energii zůstal nákladově efektivní, zohledňoval konkurenceschopnost, zejména v energeticky náročných odvětvích, a byl hnací silou růstu. Pro snížení nadměrné závislosti a zvýšení bezpečnosti je Unie odhodlána posílit globální obchodní partnerství, diverzifikovat dodavatelské řetězce a zajistit přístup ke kritickým surovinám a čistým zdrojům energie. Tyto priority se opírají o horizontální faktory, jež zahrnují zjednodušení právních předpisů, prohloubení jednotného trhu, financování konkurenceschopnosti a unii úspor a investic, podporu dovedností a kvalitních pracovních míst a lepší koordinaci politik EU. Kompas konkurenceschopnosti je sladěn s evropským semestrem, čímž je zajištěno, aby hospodářské politiky členských států byly v souladu se strategickými cíli Komise a při správě ekonomických záležitostí byl uplatňován jednotný přístup, který podporuje udržitelný růst, inovace a odolnost v celé Unii.

(8) Evropský semestr pro koordinaci hospodářských politik se v roce 2025 nadále vyvíjí souběžně s prováděním Nástroje pro oživení a odolnost. Stále platí, že pro naplnění politických priorit v rámci evropského semestru je zásadně důležité plné provedení plánů pro oživení a odolnost, neboť tyto plány pomáhají účinně řešit všechny výzvy, které byly uvedeny v příslušných doporučeních pro jednotlivé země vydaných v posledních letech, nebo významnou část těchto výzev. Tato doporučení pro jednotlivé země zůstávají stejně relevantní i pro posuzování pozměněných plánů pro oživení a odolnost v souladu s článkem 21 nařízení (EU) 2021/241.

(9) Doporučení pro jednotlivé země 2025 by se měla vztahovat na všechny klíčové výzvy hospodářské politiky, jež nejsou dostatečně řešeny v rámci opatření obsažených v plánech pro oživení a odolnost, s přihlédnutím k příslušným výzvám identifikovaným v doporučeních pro jednotlivé země z období 2019–2024.

(10) Dne 4. června 2025 zveřejnila Komise zprávu o Nizozemsku pro rok 2025. Posoudila pokrok, který Nizozemsko učinilo při plnění příslušných doporučení, a zhodnotila, jak Nizozemsko provádí plán pro oživení a odolnost. Na základě této analýzy identifikovala nejnaléhavější výzvy, kterým Nizozemsko čelí. Posoudila rovněž pokrok Nizozemska při provádění evropského pilíře sociálních práv a v plnění hlavních cílů Unie pro rok 2030 v oblasti zaměstnanosti, dovedností a snižování chudoby a sociálního vyloučení, jakož i pokrok při dosahování cílů OSN v oblasti udržitelného rozvoje.

(11) Komise v případě Nizozemska provedla hloubkový přezkum podle článku 5 nařízení (EU) č. 1176/2011. Hlavní zjištění, k nimž Komise při posuzování makroekonomické zranitelnosti Nizozemska pro účely uvedeného nařízení dospěla, byla zveřejněna dne 13. května 2025 ([11]). Dne 4. června 2025 dospěla Komise k závěru, že se Nizozemsko potýká s makroekonomickými nerovnováhami. Zejména zranitelná místa spojená s vysokým soukromým dluhem v kontextu nadhodnoceného trhu s bydlením a s velkým přebytkem běžného účtu zůstávají aktuální, a to i přes určité zlepšení včetně větší dynamiky domácí poptávky. Tato zranitelná místa mají přeshraniční význam. Přebytek běžného účtu patří k největším v eurozóně a očekává se, že zůstane vysoký. Z pohledu úspor a investic přispívají k přebytku všechny sektory ekonomiky. Přebytek podnikového sektoru je do značné míry tažen aktivitami nefinančních podniků v zahraničí a příspěvkem nerozdělených zisků nadnárodních společností. Přestože růst spotřeby a investic byl klíčovým faktorem oživení po pandemii, Nizozemsko zaostává za eurozónou, pokud jde o úroveň podnikových a veřejných investic. Zadlužení domácností zůstává jedním z nejvyšších v EU, ale v důsledku účinků jmenovatele se výrazně snížilo, zatímco objem úvěrů domácností se v roce 2024 výrazně zvýšil. Ceny nemovitostí v loňském roce rostly stále rychlejším tempem a očekává se, že výrazně porostou i v roce 2025, neboť významné strukturální problémy zůstávají neřešeny. Pokrok v politice byl omezený. Byla přijata některá opatření, která by mohla snížit přebytek běžného účtu, ale neočekává se, že by jejich celkový dopad byl významný. Byla přijata některá opatření, která mají pomoci zvýšit nabídku bydlení, ale opatření ke snížení pobídek k zadlužování domácností byla přijata jen v omezené míře.

([11]) SWD(2025) 71 final.

**Posouzení roční zprávy o pokroku**

(12) Dne 21. ledna 2025 Rada doporučila pro Nizozemsko následující maximální tempo růstu čistých výdajů: 3,5 % v roce 2025, 3,3 % v roce 2026, 3,0 % v roce 2027 a 3,0 % v roce 2028, odpovídající maximálním kumulativním tempům růstu vypočteným vůči základu roku 2023 ve výši 10,4 % v roce 2025, 14,0 % v roce 2026, 17,5 % v roce 2027 a 21,0 % v roce 2028. Dne 29. dubna 2025 předložilo Nizozemsko svou roční zprávu o pokroku ([12]), týkající se dodržování maximálního tempa růstu čistých výdajů a provedení reforem a investic, které mají reagovat na hlavní výzvy, jež byly uvedeny v příslušných doporučeních pro jednotlivé země v rámci evropského semestru. Roční zpráva o pokroku rovněž zohledňuje zprávy, které Nizozemsko dvakrát ročně podává o pokroku dosaženém při plnění plánu pro oživení a odolnost v souladu s článkem 27 nařízení (EU) 2021/241.

(13) Útočná válka Ruska proti Ukrajině a její důsledky představují pro Evropskou unii existenční výzvu. Komise doporučila aktivaci národní únikové doložky Paktu o stabilitě a růstu koordinovaným způsobem s cílem podpořit úsilí EU o rychlé a významné navýšení výdajů na obranu; tento návrh uvítala Evropská rada dne 6. března 2025.

(14) Podle údajů potvrzených Eurostatem ([13]) se schodek veřejných financí Nizozemska zvýšil z 0,4 % HDP v roce 2023 na 0,9 % v roce 2024, zatímco veřejný dluh klesl z 45,2 % HDP na konci roku 2023 na 43,3 % na konci roku 2024. Podle výpočtů Komise odpovídá tento vývoj tempu růstu čistých výdajů ve výši 6,8 % v roce 2024. V roční zprávě o pokroku za rok 2025 Nizozemsko odhaduje růst čistých výdajů v roce 2024 ve výši 5,7 %. Komise odhaduje, že čistý růst výdajů byl vyšší, než je uvedeno v roční zprávě o pokroku. Rozdíl mezi výpočty Komise a odhady vnitrostátních orgánů vyplývá z drobných nesouladů v odhadovaném dopadu diskrečních opatření na straně příjmů. Na základě odhadů Komise se předpokládá, že nastavení fiskální politiky ([14]), která zahrnuje vnitrostátní výdaje i výdaje financované z fondů EU, bylo v roce 2024 víceméně neutrální.

(15) Podle roční zprávy o pokroku makroekonomický scénář, z něhož rozpočtové projekce Nizozemska vycházejí, předpokládá růst reálného HDP ve výši 1,9 % v roce 2025 a 1,5 % v roce 2026, zatímco inflace měřená HICP by měla v roce 2025 dosáhnout 3,0 % a v roce 2026 2,4 %. Prognóza Komise z jara 2025 předpokládá růst reálného HDP v roce 2025 o 1,3 % a v roce 2026 o 1,2 % a inflaci měřenou HISC v roce 2025 na úrovni 3,0 % a v roce 2026 na úrovni 2,0 %.

(16) Roční zpráva o pokroku předpokládá pro rok 2025 zvýšení schodku veřejných financí na 2,3 % HDP a poměr veřejného dluhu k HDP by se podle ní měl do konce roku 2025 zvýšit na 45,0 %. Tento vývoj odpovídá tempu růstu čistých výdajů v roce 2025 ve výši 7,9 %. Prognóza Komise z jara 2025 předpokládá v roce 2025 schodek veřejných financí ve výši 2,1 % HDP. Zvýšení schodku v roce 2025 odráží především škrty v dani z příjmu fyzických osob, navýšení vládních výdajů na náhrady zaměstnancům a mezispotřebu kvůli vyšší základně v roce 2024, než se očekávalo, a snížení některých složek příjmů vlivem anticipačních efektů, které posilovaly příjmy v roce 2024. Podle výpočtů Komise tento vývoj odpovídá tempu růstu čistých výdajů v roce 2025 ve výši 7,0 %. Tyto nižší projekce růstu čistých výdajů než v roční zprávě o pokroku vyplývají z vyšší úrovně nevyčerpání prostředků předpokládané v odhadech Komise, jakož i malých rozdílů v dopadu diskrečních opatření na straně příjmů. Na základě odhadů Komise se předpokládá, že v roce 2025 bude mít nastavení fiskální politiky, která zahrnuje vnitrostátní výdaje i výdaje financované z fondů EU, expanzivní povahu, a to v rozsahu 0,6 % HDP. Poměr veřejného dluhu k HDP by se měl do konce roku 2025 zvýšit na 45,0 %. Nárůst poměru dluhu k HDP v roce 2025 odráží především rozpočtový schodek a dále vnitřní dynamiku dluhu.

([12]) Roční zprávy o pokroku z roku 2025 jsou dostupné na adrese: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_cs.

([13]) Eurostat – Euro Indicators, 22. dubna 2025.

([14]) Nastavení fiskální politiky je definováno jako měřítko roční změny základního stavu veřejných rozpočtů. Jeho cílem je posoudit ekonomický impuls plynoucí z fiskálních politik, a to jak z těch, které jsou financovány z vnitrostátních zdrojů, tak z těch, které jsou financovány z rozpočtu EU. Nastavení fiskální politiky se měří jako rozdíl mezi i) střednědobým potenciálním růstem a ii) změnou primárních výdajů očištěných o diskreční opatření na straně příjmů a se zahrnutím výdajů financovaných z nevratné podpory (grantů) z Nástroje pro oživení a odolnost a dalších fondů Unie.

(17) Podle prognózy Komise z jara 2025 se očekává, že v roce 2025 budou z nevratné podpory („grantů“) z Nástroje pro oživení a odolnost financovány výdaje vládních institucí ve výši 0,1 % HDP, přičemž v roce 2024 to bylo 0,1 % HDP. Výdaje financované z nevratné podpory Nástroje pro oživení a odolnost umožní vysoce kvalitní investice a reformy zaměřené na zvýšení produktivity bez přímého dopadu na saldo veřejných financí a veřejný dluh Nizozemska.

(18) Výdaje vládních institucí Nizozemska na obranu zůstaly mezi lety 2021 a 2023 stabilní na úrovni 1,3 % HDP ([15]). Podle prognózy Komise z jara 2025 se předpokládá, že výdaje na obranu budou v roce 2024 i v roce 2025 činit 1,5 % HDP. To odpovídá nárůstu o 0,2 procentního bodu HDP ve srovnání s rokem 2021.

(19) Podle prognózy Komise z jara 2025 vzrostou v roce 2025 v Nizozemsku čisté výdaje o 7,0 % a o 14,3 % kumulativně v letech 2024 a 2025. Na základě prognózy Komise z jara 2025 se růst čistých výdajů v Nizozemsku předpokládá v roce 2025 nad doporučeným maximálním tempem růstu, odpovídající odchylce ([16]) ve výši 1,4 % HDP ročně. Při zohlednění celého období let 2024 a 2025 se rovněž předpokládá, že by mělo být kumulativní tempo růstu čistých výdajů nad doporučeným maximálním tempem růstu, odpovídající odchylce ve výši 1,4 % HDP. Předpokládané odchylky přesahují prahovou hodnotu 0,3 % HDP pro roční odchylku a prahovou hodnotu 0,6 % HDP pro odchylky kumulativně. Celkově to znamená, že existuje riziko odchylky od doporučeného maximálního tempa růstu čistých výdajů, až budou příští jaro k dispozici výsledné hodnoty za rok 2025.

(20) Roční zpráva o pokroku předpokládá pro rok 2026 zvýšení schodku veřejných financí na 2,8 % HDP a poměr veřejného dluhu k HDP by se podle ní měl do konce roku 2026 zvýšit na 47,8 %. Po roce 2026 by se podle roční zprávy o pokroku měl schodek veřejných financí v roce 2027 snížit na 2,0 % HDP a 2,2 % v roce 2028. Po roce 2026 se naopak předpokládá, že poměr veřejného dluhu k HDP poroste až na 48,5 % v roce 2027 a 49,2 % v roce 2028. Jarní prognóza Komise 2025 předpokládá na základě politických opatření známých ke dni její uzávěrky schodek veřejných financí ve výši 2,7 % HDP v roce 2026. Zvýšení schodku v roce 2026 odráží především reformu armádního důchodového systému, který vyžaduje jednorázový přesun veřejných financí do penzijního fondu, jenž je mimo vládní kontrolu, s rozpočtovým dopadem ve výši 0,7 % HDP, vykazovaným jako jednorázové opatření. Bez této transakce by se saldo veřejných financí mírně zlepšovalo, neboť sazby DPH na určité druhy zboží a služeb jsou vyšší a daňová pásma pro daň z příjmu fyzických osob nejsou plně přizpůsobena inflaci. Tento vývoj odpovídá tempu růstu čistých výdajů v roce 2026 ve výši 3,8 %. Na základě odhadů Komise se očekává, že nastavení fiskální politiky, které zahrnuje výdaje financované jak z vnitrostátních, tak z unijních zdrojů, bude v roce 2026 převážně neutrální. Podle odhadu Komise se očekává, že poměr veřejného dluhu k HDP vzroste do konce roku 2026 na 47,8 %. Nárůst poměru dluhu k HDP v roce 2026 odráží především rozpočtový schodek a dále vnitřní dynamiku dluhu.

**Klíčové politické výzvy**

(21) Nizozemský systém zdanění soukromých příjmů přistupuje k určitým aktivům odlišně než k ostatním, což ovlivňuje rozdělování kapitálu a narušuje ekonomická rozhodnutí. Zvýhodněny jsou nemovitý majetek a příspěvky na důchodové pojištění, což zvyšuje poptávku na trhu s vlastnickým bydlením a snižuje disponibilní příjmy domácností v důsledku vysokých příspěvků na důchodové pojištění. Kromě toho držení aktiv v uzavřených akciových společnostech (společnost, v níž většinu akcií vlastní pouze několik jednotlivců) umožňuje daňovým poplatníkům odklad platby daní z těchto výnosů a zároveň z těchto výnosů těžit prostřednictvím bezúročných půjček od společnosti. Domácnosti s aktivy na finančním trhu jsou navíc zdaněny předpokládanou mírou výnosů, což je nepříznivé, pokud je skutečný výnos nižší. V důsledku toho je majetek domácností v Nizozemsku vysoce koncentrován v nelikvidních typech majetku, jako jsou bydlení nebo důchody. To vystavuje domácnosti většímu ekonomickému riziku během hospodářských otřesů a v mnoha případech to nemusí vést k optimálnímu vzorci spotřeby během celého života, protože disponibilní příjmy jsou omezeny vysokými příspěvky na důchodové pojištění a splátkami hypoték v produktivním věku. Nerovné daňové zacházení v rámci jednotlivých druhů aktiv a mezi nimi vede k daňové arbitráži, snižuje schopnost daňového systému působit jako automatický stabilizátor, prohlubuje ekonomické nerovnosti a může zkreslovat efektivní alokaci kapitálu. Toto nerovné zacházení je také relevantní, pokud jde o řešení makroekonomických nerovnováh.

(22) Nadhodnocení na trhu s bydlením je kromě výše uvedených daňových pobídek způsobeno nedostatkem nových bytů. Vláda by mohla pokročit ve svých plánech na zvýšení nabídky bydlení prostřednictvím komplexního

([15]) Zdroj: Eurostat, vládní výdaje podle klasifikace funkcí vládních institucí (COFOG). Vzhledem k metodickým rozdílům mezi definicemi podle COFOG a NATO se výdaje založené na definici dle COFOG mohou lišit od výdajů založených na definici dle NATO.

([16]) Od roku 2026 se tato čísla objeví na kontrolním účtu, který je stanoven v článku 22 nařízení (EU) 2024/1263.

odstranění překážek, které v současnosti brzdí bytovou výstavbu, a zejména zjednodušením plánovacích a povolovacích procesů, které v průměru trvají až 6–7 let z celkové doby výstavby 10 let. To by pomohlo zmírnit makroekonomické nerovnováhy.

(23) Nedostatečně rozvinutý trh se soukromým nájemním bydlením, který se vyznačuje vysokými náklady a omezenými možnostmi pro nájemníky, představuje významný problém, pokud jde o cenovou dostupnost, a zvyšuje riziko chudoby pro domácnosti s nízkými a středními příjmy. Nedávný politický vývoj, včetně rozšíření regulace cen nájemného, zákazu nákupu nemovitostí za účelem pronájmu a změn v daňovém zacházení s pronájmem nemovitostí, prohloubil stávající nedostatek nabídky v odvětví soukromého nájemního bydlení. Nedostatek cenově dostupného nájemního bydlení brání mobilitě pracovních sil a konkurenceschopnosti. K řešení tohoto problému by mohly přispět pobídky k obnovení rovnováhy mezi vlastnickým bydlením a pronájmem bytů a zatraktivnění investic tím, že se v tomto sektoru umožní větší působení tržních sil, což by mohlo přispět k rozšíření trhu se soukromým nájemním bydlením. To by následně pomohlo zmírnit makroekonomické nerovnováhy.

(24) Nizozemský systém dlouhodobé péče čelí významným výzvám, které vyplývají ze stárnutí populace, nákladné ústavní péče a velkorysého pokrytí závislých osob. Nizozemsko je na tom ve srovnání s většinou členských států dobře, pokud jde o přiměřenost, dostupnost a kvalitu systému dlouhodobé péče i počet pracovníků v této oblasti. Tento systém však stále více zatěžuje státní rozpočet. V roce 2022 činily celkové výdaje na dlouhodobou péči v Nizozemsku 3,8 % HDP, což je zdaleka nejvyšší hodnota v EU. Zpráva Komise o stárnutí obyvatelstva z roku 2024 navíc předpokládá, že nárůst výdajů na dlouhodobou péči do roku 2070 bude v Nizozemsku jeden z největších v EU. Opatření k řešení tohoto problému by mohla zahrnovat sjednocení spoluúčasti, tj. vlastních příspěvků pacientů, s náklady na péči, která je jim poskytována v rámci různých typů dávek. Systém by fungoval efektivněji, kdyby si pacienti vybírali zařízení péče podle svých individuálních potřeb péče, a ne tak, aby si vybírali zařízení, které minimalizuje jejich spoluúčast. Ke snížení nákladů by rovněž mohly přispět další investice do prevence, které by oddálily vznik potřeby dlouhodobé péče, a další zlepšení poskytování komunitní péče. Tato zlepšení by mohla zajistit efektivnější rozdělování výhod systému, aniž by byla ohrožena vysoká úroveň pokrytí a kvalita systému.

(25) V souladu s čl. 19 odst. 3 písm. b) nařízení (EU) 2021/241 a s přílohou V kritériem 2.2 uvedeného nařízení zahrnuje plán pro oživení a odolnost rozsáhlý soubor vzájemně se posilujících reforem a investic, které mají být provedeny do roku 2026. Očekává se, že tyto reformy a investice pomohou účinně řešit všechny výzvy identifikované v příslušných doporučeních pro tuto zemi nebo jejich významnou část. V tomto napjatém časovém rámci má dokončení účinného provádění plánu pro oživení a odolnost včetně kapitoly REPowerEU zásadní význam pro posílení dlouhodobé konkurenceschopnosti Nizozemska prostřednictvím zelené a digitální transformace a zajištění sociální spravedlnosti. Sdělení Komise NextGenerationEU – Cesta do roku 2026, které bylo přijato dne 4. června 2025, vyjasňuje příslušný harmonogram ukončení nástroje a poskytuje členským státům pokyny pro maximalizaci provádění do 31. srpna 2026, včetně toho, jak dále zefektivnit plány pro oživení a odolnost, uvádí nejdůležitější možnosti, které je třeba zvážit při jejich revizi, a zdůrazňuje význam pečlivého společného plánování před předložením posledních žádostí o platbu v roce 2026. Aby byla zajištěna široká podpora pro úspěšné provádění plánu pro oživení a odolnost, je i nadále nezbytné do procesu systematicky zapojovat místní a regionální orgány, sociální partnery, občanskou společnost a další příslušné zúčastněné strany.

(26) Provádění programů politiky soudržnosti, které zahrnují podporu z Evropského fondu regionálního rozvoje (EFRR), Fondu pro spravedlivou transformaci (FST) a Evropského sociálního fondu plus (ESF+), v Nizozemsku zrychlilo. Je důležité pokračovat v úsilí o zajištění rychlého provádění těchto programů a zároveň maximalizovat jejich reálný dopad. Nizozemsko již na základě svých programů v rámci politiky soudržnosti přijímá opatření na podporu konkurenceschopnosti a růstu a současně na posílení sociální soudržnosti. Nizozemsko se zároveň i nadále potýká s problémy a mohlo by dále zvýšit svou konkurenceschopnost, mimo jiné prohlubováním dovedností a změnami kvalifikace u zranitelných skupin a vývojem a výrobou kritických technologií. V souladu s článkem 18 nařízení (EU) 2021/1060 je Nizozemsko povinno – v rámci přezkumu fondů politiky soudržnosti v polovině období – přezkoumat každý program, mimo jiné s přihlédnutím k problémům uvedeným v doporučeních pro jednotlivé země na rok 2024. Návrhy Komise přijaté dne 1. dubna 2025 ([17]) prodlužují lhůtu k předložení posouzení – v případě každého programu – výsledku přezkumu v polovině období stanovenou na 31. března 2025. Poskytují také flexibilitu, která pomáhá urychlit provádění programů, a pobídky pro členské státy, aby přidělovaly zdroje politiky soudržnosti do pěti strategických prioritních oblastí Unie, konkrétně do konkurenceschopnosti v oblasti

([17]) Návrh NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY, kterým se mění nařízení (EU) 2021/1058 a (EU) 2021/1056, pokud jde o zvláštní opatření k řešení strategických výzev v souvislosti s přezkumem v polovině období – COM(2025) 123 final.

strategických technologií, obrany, bydlení, vodohospodářské odolnosti a přechodu na jiné zdroje energie, a do investic do dovedností v prioritních odvětvích při současném zachování důrazu na osoby v nejzranitelnějších situacích v programech ESF+.

(27) Platforma strategických technologií pro Evropu (STEP) poskytuje příležitost investovat do klíčové strategické priority EU tím, že posílí konkurenceschopnost EU. Platforma STEP je financována z jedenácti stávajících fondů EU. Členské státy mohou rovněž přispívat do Programu InvestEU na podporu investic v prioritních oblastech. Nizozemsko by mohlo tyto iniciativy optimálně využívat k podpoře vývoje nebo výroby kritických technologií, včetně čistých technologií a technologií účinně využívajících zdroje.

(28) Kromě hospodářských a sociálních výzev, které jsou řešeny prostřednictvím plánu pro oživení a odolnost a jiných fondů EU, by Nizozemsko mělo účinně řešit zbývající výzvy, jež souvisejí s: i) investicemi do výzkumu a vývoje, ii) přístupem k financím, iii) závislostí na fosilních palivech, iv) přetížení elektrických sítí, v) nadměrným ukládáním dusíku, vi) nedostatkem pracovních sil a kvalifikace, vii) základními dovednostmi a viii) účastí na programech v oblasti přírodních věd, technologií, inženýrství a matematiky (STEM).

(29) Nizozemsko má dobře fungující systém výzkumu a inovací, který se v souhrnném inovačním indexu umístil na čtvrtém místě. Nedávné trendy však ukazují, že intenzita veřejného i soukromého výzkumu a vývoje klesla pod průměr EU i celosvětově, což může omezovat dlouhodobou konkurenceschopnost. Zejména odvětví, jako je zpracovatelský průmysl a informační a komunikační technologie (IKT), se potýkají s výrazným nedostatkem investic, přičemž podíl investic na přidané hodnotě je nižší než v eurozóně. Podíl investic do výzkumu a vývoje na hrubé přidané hodnotě v soukromém sektoru zaostává za ostatními evropskými lídry v oblasti inovací. Veřejné investice do výzkumu a vývoje zároveň klesají pod průměr EU a nedávné rozpočtové škrty v Národním fondu pro růst veřejnou podporu inovací ještě dále snížily. K řešení těchto výzev je nutný cílený přístup, který se zaměří na oblasti klíčové pro konkurenceschopnost, investice do výzkumných a zkušebních zařízení a podporu prioritních technologií uvedených v národní technologické strategii, včetně kvantových technologií, polovodičů, umělé inteligence a datové vědy. Posílením veřejné podpory inovací může Nizozemsko podpořit inovační prostředí a udržet si pozici evropského lídra v oblasti inovací.

(30) Navzdory existenci dobře kapitalizovaných finančních trhů, které jsou stabilním zdrojem financování ekonomiky, a jednoho z nejrozvinutějších trhů rizikového kapitálu v EU se některé startupy a scaleupy potýkají s obtížemi v přístupu k financování. Nedostatek finančních prostředků se týká zejména startupů s kapitálovými potřebami převyšujícími 10 milionů EUR a scaleupů, které před rozsáhlou komercializací hledají finanční prostředky ve výši přes 50 milionů EUR. Tyto podniky jsou do značné míry závislé na zahraničních investorech. Nizozemská vláda oznámila několik iniciativ, které mají usnadnit investice do scaleupů prostřednictvím iniciativ Invest-NL a Dutch Venture Initiative, ale tyto iniciativy je třeba účinně provádět a monitorovat. Současný nedostatek finančních prostředků by mohl bránit inovačním investicím a dlouhodobé konkurenceschopnosti, protože startupy a scaleupy vykazují vyšší růst produktivity než ostatní nové podniky. K řešení tohoto problému může Nizozemsko využít finanční nástroje a programy, jako jsou záruky nebo nástroje pro převod prostředků z fondu do fondu, které umožní nasměrování finančních zdrojů a přilákání institucionálních investorů, jako jsou domácí penzijní fondy, které jsou největší v eurozóně.

(31) Nizozemsko je stále do značné míry závislé na fosilních palivech. V roce 2023 tvořila ropa 43,9 % a zemní plyn 33,8 % celkového energetického mixu země, zatímco podíl obnovitelných zdrojů energie činil pouze 13,8 %. Tím se nizozemská ekonomika stává zranitelnou vůči globálnímu vývoji cen a má ztížený přechod na zelenou ekonomiku. Přestože Nizozemsko pokročilo v zavádění obnovitelných zdrojů energie, zejména větrné energie na moři, jeho podíl obnovitelných zdrojů energie je stále pod průměrem EU a nedosahuje cílů EU. Nizozemsko proto musí vyvinout větší úsilí, aby zajistilo další zavádění obnovitelných zdrojů energie a dosáhlo cílů EU v oblasti energie z obnovitelných zdrojů do roku 2030. To by mohlo zahrnovat opatření ke snížení finančních rizik v odvětví větrné energie na moři, aby byla zachována atraktivita investic do tohoto odvětví.

(32) Zhoršilo se přetížení elektrizační soustavy, což se týká venkovských i městských oblastí a přenosových i distribučních sítí. To brání přechodu na čistou energii, omezuje hospodářskou činnost a osalbuje konkurenceschopnost Nizozemska. Provozovatelé sítí jsou často nuceni odmítat žádosti nových výrobců a spotřebitelů elektřiny o přístup do sítě. Vzhledem k tomu, že přetížení elektrizační soustavy se řeší kombinací investic do sítě a regulačních iniciativ, očekává se, že přetížení elektrizační soustavy bude v krátkodobém až střednědobém horizontu i nadále představovat velkou výzvu, a proto je třeba věnovat mu stále pozornost a přijímat opatření. Pro Nizozemsko by bylo přínosné zvýšit kapacitu jeho elektrizační soustavy, zavést flexibilní řešení a provést strukturální snížení úrovně kruhových toků, aby se maximalizoval obchod s elektřinou mezi zónami prostřednictvím stávající přeshraniční infrastruktury.

(33) Významným problémem pro životní prostředí, který má dopad na nizozemskou ekonomiku jako celek, je i nadále nadměrná úroveň ukládání dusíku, které je důsledkem zejména, ale nikoli výlučně, intenzivního zemědělství. Nadměrné ukládání dusíku vede k přehnojování a okyselování půdy a vodních útvarů a zároveň výrazně omezuje povolování stavebních činností, zpožďuje nezbytnou infrastrukturu a ovlivňuje konkurenceschopnost země. Problémem zůstává také kvalita povrchových a podzemních vod, neboť mnoho vodních útvarů nesplňuje požadavky rámcové směrnice o vodě a směrnice o dusičnanech. Proto jsou zapotřebí další opatření, která by strukturálně řešila nadměrné ukládání dusíku v odvětvích produkujících emise a podpořila přechod k udržitelnému zemědělství, včetně ekologického zemědělství. Nizozemsku by prospělo zejména přijetí zemědělských postupů zaměřených na snížení znečištění živinami a pesticidy a emisí skleníkových plynů.

(34) Podíl nizozemských pracovníků s flexibilními nebo dočasnými smlouvami je téměř dvojnásobný oproti průměru EU. Na nizozemském trhu práce navíc existují různé pobídky, které vytvářejí nerovné podmínky pro zaměstnance a osoby samostatně výdělečně činné bez zaměstnanců, což umožňuje fiktivní samostatnou výdělečnou činnost a vede k relativně vysokému podílu osob samostatně výdělečně činných na nizozemském trhu práce. Rozšířené využívání flexibilních forem zaměstnávání přispělo k segmentaci trhu práce (tj. rozdělení trhu práce na různé kategorie pracovníků s různou úrovní jistoty zaměstnání a/nebo přístupu k sociálním a jiným dávkám) a neúměrně postihuje zranitelné skupiny, jako jsou pracovníci s nižší úrovní kvalifikace a osoby z přistěhovaleckého prostředí. Tito pracovníci jsou častěji uvězněni v nejistých zaměstnáních s omezeným přístupem ke vzdělávání, nedostatečnou sociální ochranou a vyšším rizikem chudoby a sociálního vyloučení pracujících. Vysoký počet osob samostatně výdělečně činných a flexibilních forem zaměstnání může ovlivnit i růst produktivity, protože tyto formy zaměstnání často nabízejí méně příležitostí ke vzdělávání, rozvoji a odborné přípravě. Vláda zavádí balíček opatření ke snížení míry fiktivní samostatné výdělečné činnosti a omezení pobídek k flexibilnímu zaměstnávání. Patří mezi ně: různé legislativní změny k omezení fiktivní samostatné výdělečné činnosti a snížení rozdílů mezi osobami samostatně výdělečně činnými a zaměstnanci, které jsou zahrnuty v nizozemském plánu pro oživení a odolnost, a ii) návrh zákona, jehož cílem je zajistit jistotu zaměstnání pro osoby pracující na základě flexibilních pracovních smluv. Pro řešení těchto přetrvávajících problémů na nizozemském trhu práce je zásadní komplexní a rychlé provedení těchto plánů.

(35) Významným problémem Nizozemska, který se týká celé řady odvětví včetně zdravotnictví, vzdělávání, technologií a informačních a komunikačních technologií, zůstává nedostatek pracovních sil a kvalifikace. Nizozemsko v tomto ohledu vyčnívá také v porovnání s ostatními zeměmi, neboť nizozemské společnosti hlásí potíže s najímáním zaměstnanců výrazně častěji, než je průměr EU. Nedostatek pracovních sil ovlivňuje několik strukturálních faktorů, mimo jiné demografický vývoj, pomalý růst pracovní síly a nízký průměrný počet odpracovaných hodin za týden. Tato omezení snižují produktivitu a konkurenceschopnost. Navzdory vysoké míře účasti na trhu práce má Nizozemsko nevyužitý potenciál pracovních sil, zejména mezi lidmi z přistěhovaleckého prostředí a pracovníky na částečný úvazek, zejména ženami. Pro zvýšení nabídky pracovních sil by bylo možné lidi povzbudit k tomu, aby pracovali více hodin, a to i prostřednictvím politických opatření, která by jim umožnila skloubit práci s rodinnými a pečovatelskými povinnostmi, a podporou kvality práce a lepších pracovních podmínek. Zvýšit nabídku pracovních sil může rovněž přilákání talentovaných pracovníků. Řešení nedostatku pracovních sil bude vyžadovat mnohostranný přístup, který se zaměří na překážky v jednotlivých odvětvích a zvýší investice do zvyšování produktivity. Pro zmírnění nedostatku pracovních sil, podporu odvětvové mobility a dlouhodobé ekonomické odolnosti bude mít zásadní význam zvýšení příležitostí k prohlubování dovedností a změnám kvalifikace, zejména pro osoby na okraji trhu práce. Politická opatření na straně poptávky by se mohla zaměřit na podporu odvětví s vysokou přidanou hodnotou a odvětví souvisejících se společenskými výzvami, jako je vzdělávání a zdravotní péče, na podporu mobility mezi odvětvími a na posílení investic do zvyšování produktivity a do výzkumu a vývoje.

(36) Zhoršování základních dovedností v Nizozemsku je podle měření PISA-22 jedním z největších v EU a oslabuje výsledky vzdělávání a trhu práce i konkurenceschopnost. Ačkoli má Nizozemsko stále poměrně vysoký podíl žáků s nejlepšími výsledky, v posledním desetiletí se prudce zvýšil počet žáků s nedostatečnými výsledky v matematice, přírodních vědách a čtení. Mezi znevýhodněnými žáky jsou nedostatečné výsledky čtyřikrát častější než mezi jejich vrstevníky. Značný je nedostatek učitelů, což může mít dopad na výsledky učení žáků a bránit přístupu ke kvalitnímu vzdělávání pro všechny, neboť se liší podle podílu znevýhodněných žáků ve školách a v různých regionech. V rámci řešení těchto problémů by Nizozemsko mohlo vyhodnotit a přezkoumat stávající opatření na zlepšení základních dovedností, jako je „Rámcový plán základních dovedností“, který byl zahájen v roce 2022, a zvážit opatření na zlepšení výsledků vzdělávání studentů, jako je usnadnění přechodu mezi různými vzdělávacími směry, se zaměřením na školy se znevýhodněnou populací studentů.

(37) Nizozemsko se potýká s problémem zajištění dostatečného počtu absolventů postsekundárního vzdělávání v oborech STEM, což prohlubuje nedostatek kvalifikovaných pracovních sil. Přestože míra dosaženého terciárního vzdělání zůstává nad průměrem EU, země zaostává v podílu absolventů v oborech STEM. V oborech STEM jsou nedostatečně zastoupeny zejména ženy a studenti z přistěhovaleckého prostředí. K řešení tohoto problému lze poskytnout cílenou vzdělávací podporu, včetně individuálního poradenství a výukových postupů šitých na míru. Tyto iniciativy mohou pomoci odstranit překážky a povzbudit nedostatečně zastoupené skupiny, aby se věnovaly oborům STEM.

(38) Vzhledem k úzké provázanosti ekonomik členských států eurozóny a jejich kolektivnímu příspěvku k fungování hospodářské a měnové unie Rada v roce 2025 doporučila, aby členské státy eurozóny přijaly opatření k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky eurozóny z roku 2025, a to i prostřednictvím svých plánů pro oživení a odolnost. V případě Nizozemska pomáhají doporučení č. 2, 3 a 5 provést první doporučení pro eurozónu týkající se konkurenceschopnosti, doporučení č. 1, 4 a 5 pomáhají provést druhé doporučení pro eurozónu týkající se odolnosti a doporučení č. 1 pomáhá provést třetí doporučení pro eurozónu týkající se makroekonomické a finanční stability stanovená v doporučení na rok 2025.

(39) S ohledem na hloubkový přezkum provedený Komisí a jeho závěry o existenci nerovnováh jsou do níže uvedeného doporučení č. 1 promítnuta doporučení podle článku 6 nařízení (EU) č. 1176/2011. Politiky uvedené v doporučení č. 1 pomáhají řešit zranitelnost související s vysokým soukromým dluhem v kontextu nadhodnoceného trhu s bydlením a zranitelnosti související s vysokým přebytkem běžného účtu. Doporučení č. 1 přispívá jak k řešení nerovnováhy, tak k provedení doporučení týkajícího se hospodářské politiky pro eurozónu v souladu s 38. bodem odůvodnění,

DOPORUČUJE Nizozemsku v letech 2025 a 2026:

1. Posílit celkové výdaje na obranu a bezpečnost a připravenost při současném zajištění udržitelnosti dluhu v souladu se závěry Evropské rady ze dne 6. března 2025. Zajistit, aby čisté výdaje odrážely dráhu doporučenou dne 21. ledna 2025 Radou. Sjednotit zdanění jednotlivých typů příjmů z majetku mimo jiné s cílem snížit pobídky k dluhově financovanému vlastnictví nemovitostí. Odstranit překážky pro novou bytovou výstavbu zjednodušením plánovacích a povolovacích postupů. Podporovat rozvoj odvětví cenově dostupného soukromého nájemního bydlení, mimo jiné zatraktivněním investic do tohoto sektoru. Řešit očekávaný nárůst výdajů na dlouhodobou péči v souvislosti se stárnutím obyvatelstva zvýšením nákladové efektivnosti, mimo jiné efektivnějším přidělováním dávek.

2. S ohledem na platné lhůty pro včasné dokončení reforem a investic podle nařízení (EU) 2021/241 zajistit efektivní provádění plánu pro oživení a odolnost, včetně kapitoly REPowerEU. Urychlit provádění programů politiky soudržnosti (EFRR, FST, ESF+) a případně využít možností, které nabízí přezkum v polovině období. Optimálně využívat nástroje EU, včetně příležitostí, které poskytuje Program InvestEU a Platforma strategických technologií pro Evropu, ke zvýšení konkurenceschopnosti.

3. Zvýšit intenzitu veřejného a soukromého výzkumu a vývoje zacílením podpory na investice do klíčových strategických technologií. Řešit nedostatek finančních prostředků pro startupy a scaleupy v pokročilé fázi využitím dostupných nástrojů financování a poskytováním pobídek k přilákání institucionálních investorů.

4. Snížit celkovou závislost na fosilních palivech urychlením zavádění obnovitelných zdrojů energie a zlepšením energetické účinnosti, zejména v budovách. Snížit přetížení elektrizační soustavy zvýšením kapacity elektrizační soustavy, zaváděním flexibilních řešení, maximalizací výměny mezi zónami a dalším zjednodušením povolovacích postupů. Provádět strukturální opatření k účinnému řešení nadměrného ukládání dusíku a zhoršování kvality vody, zejména vyvíjením dalšího úsilí o udržitelné zemědělství.

5. Přijmout a zavést opatření, jež omezí pobídky k využívání flexibilních nebo dočasných pracovních smluv. Provádět komplexní opatření k řešení nedostatku pracovních sil a kvalifikace, mimo jiné zapojením nedostatečně využívaného potenciálu pracovních sil, rozšířením příležitostí k prohlubování dovedností a změnám kvalifikace pro všechny

prostřednictvím cílených a přizpůsobených aktivních politik na trhu práce a podporou mobility do odvětví s vysokou produktivitou a odvětví souvisejících se společenskými výzvami. Zlepšit základní dovednosti, mimo jiné řešením nedostatku učitelů a individuálně přizpůsobenou podporou znevýhodněných škol, a zvýšit účast v programech STEM cílenou vzdělávací podporou a kariérním poradenstvím, zejména pro ženy a studenty z přistěhovaleckého prostředí.

V Bruselu dne 8. července 2025.

*Za Radu*

*předsedkyně*

S. LOSE